

Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8. května 2, Zábřeh

**TÉMATA K MATURITNÍ ZKOUŠCE
ZE SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY A HUMANITÁRNÍ VÝCHOVY**

Studijní obor: 75-41-M/01 Sociální činnost - sociálně výchovná činnost

Forma studia: denní

Forma zkoušky: ústní

Školní rok: 2024/2025

Vypracoval (a): Mgr. Martin Žouželka

Projednáno předmětovou komisí dne: 11. září 2024

Schváleno ředitelkou školy

SPHV 1 – CHARAKTERISTIKA SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY JAKO VĚDY

- pojem speciální pedagogika
- oblasti speciální pedagogiky, struktura speciální pedagogiky
- dělení speciální pedagogiky podle věku
- základní pojmy speciální pedagogiky
- klasifikace vad
- příčiny vzniku vad a poruch
- stupně socializace
- cíle speciální pedagogiky
- historie a osobnosti speciální pedagogiky

SPHV 2 – SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

- speciálně pedagogická diagnostika, diagnostika, diagnóza
- metody SPG – obecné, speciální
- diagnostika podle oblastí a prostředí
- metody používané ve speciální pedagogice – reedukace, rehabilitace, terapie, kompenzace

SPHV 3 – RODINA A JEDINEC S POSTIŽENÍM

- charakteristika rodiny
- fáze přijetí dítěte s postižením
- faktory ovlivňující přijetí dítěte s postižením
- výchovné styly v rodině s dítětem s postižením
- typologie rodičů dětí s postižením
- vztahy mezi partnery
- zdravý sourozenec a dítě s postižením

SPHV 4 – SPOLEČNOST A JEDINEC S POSTIŽENÍM

- dítě se zdravotním postižením a znevýhodněním
- asistent pedagoga
- školská poradenská zařízení
- školní poradenské pracoviště
- systém škol pro žáky se zdravotním postižením a znevýhodněním
- zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- ústavní výchova pro děti a mládež s poruchami chování

SPHV 5 – ŠKOLNÍ ZRALOST

- definice
- složky školní zralosti – fyzická, psychická, sociální, pracovní
- testování školní zralosti – Jiráskův test
- školní nezralost – příčiny, projevy, důsledky
- odklad povinné školní docházky

SPHV 6 – LATERALITA, ADHD, ADD

- pojem lateralita – vysvětlení, typy, zkoušky na vedoucí ruku, nohu, oko, ucho, následky přecvičování leváků
- ADHD, ADD – vysvětlení pojmů, diagnostika, příčiny
- ADHD – projevy, projevy dle věku, přístup k dítěti s ADHD
- ADD – projevy, přístup k dítěti s ADD

SPHV 7 – SPECIFICKÉ VÝVOJOVÉ PORUCHY UČENÍ – DYSLEXIE, DYSGRAFIE, DYSORTOGRAFIE

- charakteristika a přehled SVPU
- dyslexie – charakteristika, příčiny, projevy, náprava
- dysgrafie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava
- dysortografie - charakteristika, příčiny, projevy, typy, náprava

SPHV 8 – SPECIFICKÉ VÝVOJOVÉ PORUCHY UČENÍ – DYSKALKULIE, DYSPRAXIE, DYSMUZIE, DYSPIXIE

- charakteristika a přehled SVPU
- dyskalkulie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava, typy
- dyspraxie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava
- dysmuzie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava
- dyspixie - charakteristika, příčiny, projevy, náprava

SPHV 9 – ETOPEDIE- PROBLEMATIKA PORUCH CHOVÁNÍ

- charakteristika etopedie a porucha chování, základní etopedické pojmy
- příčiny poruch chování
- poruchy chování podle věku
- poruchy chování podle stupně společenské nebezpečnosti
- poruchy chování podle převládající složky osobnosti
- prevence poruch chování
- ústavní a ochranná výchova pro jedince s poruchami chování

SPHV 10 – ETOPEDIE – PORUCHY CHOVÁNÍ TYPICKÉ PRO DĚTI

- charakteristika etopedie
- zlozvyky
- vzdorovitost
- lež
- krádež
- útěky
- záškoláctví
- šikana

SPHV 11 – ETOPEDIE – PROBLEMATIKA ZÁVISLOSTÍ

- charakteristika etopedie, pojem závislost
- drogová závislost
- alkoholismus
- kofeinismus
- nikotinismus
- sektářství
- gamblerství
- sebevražednost

SPHV 12 – ETOPEDIE – PROSTITUCE, SEXUÁLNÍ DEVIACE, POHLAVNÍ CHOROBY

- charakteristika etopedie
- prostituce – formy, dělení, motivace, příčiny, následky
- sexuální deviace
- pohlavní nemoci – charakteristika, kapavka, syfilis, AIDS, chlamýdie

SPHV 13 – LOGOPEDIE

- charakteristika logopedie, základní logopedické pojmy
- osoba logopeda
- zásady hlasové hygieny
- předpoklady správného vývoje řeči
- vady řeči
- systém logopedické péče
- logopedická depistáž

SPHV 14 – OPTOPEDIE

- charakteristika optopedie
- etiologie zrakového postižení
- stupně zrakového postižení
- klasifikace zrakového postižení
- nejčastější vady zraku
- vliv zrakové vady na člověka
- organizace pro jedince s vadou zraku
- vzdělávání osob se zrakovým postižením
- kompenzační pomůcky

SPHV 15 – SURDOPEDIE

- charakteristika surdopedie
- stavba ucha
- etiologie sluchového postižení
- diagnostika sluchových vad
- typy sluchových vad – podle doby vzniku, stupně postižení, místa vzniku
- kompenzační pomůcky
- možnosti vzdělávání dětí se sluchovým postižením
- práce se žákem se sluchovým postižením
- prostředky dorozumívání osob se sluchovou vadou

SPHV 16 – SOMATOPEDIE

- charakteristika pojmu somatopedie, historie, etiologie, dělení
- klasifikace vrozených vad – lebka, rozštěpy, páteř, končetiny, svalstvo, obrny
- péče, vzdělávání a pracovní zařazení osob s tělesným handicapem

SPHV 17 – SOMATOPEDIE – DĚTSKÁ MOZKOVÁ OBRNA

- charakteristika pojmu somatopedie, charakteristika DMO, rizika vzniku, přidružené poruchy, příčiny, diagnostika
- klasifikace DMO
- náprava DMO
- pomoc jedincům s DMO

SPHV 18 – SOMATOPEDIE – ZÍSKANÉ TĚLESNÉ VADY

- charakteristika somatopedie, deformity
- dlouhodobá onemocnění – revmatická onemocnění, Bechtěrevova nemoc, Perthesova choroba, artróza, osteoporóza, dětská infekční obrna, roztroušená skleróza, epilepsie
- amputace
- úrazy

SPHV 19 – PSYCHOPEDIE – MENTÁLNÍ RETARDACE

- charakteristika pojmu psychopedie, mentální retardace – charakteristika, vznik, podoba
- vliv mentální retardace na psychické procesy
- klasifikace mentální retardace
- terapie u osob s mentální retardací

SPHV 20 – PSYCHOPEDIE – DOWNŮV SYNDROM

- charakteristika pojmu psychopedie, charakteristika DS
- vývojové odlišnosti jedinců s DS
- výchova a vzdělávání jedinců s DS
- terapie jedinců s DS
- podpora rodin s dítětem s DS

SPHV 21 – PSYCHOPEDIE – PERVAZIVNÍ VÝVOJOVÉ PORUCHY

- charakteristika pojmu psychopedie, charakteristika pervazivních vývojových poruch
- autismus – charakteristika, příčiny, projevy, typy
- Aspergerův syndrom – charakteristika, příčiny, projevy, typy
- Rettův syndrom – charakteristika, příčiny, projevy, fáze

SPHV 22 – KOMBINOVANÉ VADY

- kombinované vady – charakteristika, klasifikace, období vzniku
- syndromální postižení – syndrom Apert, Prader - Willi, Charge, Cri Du Chat, Cornelia de Lange, Pierre Robin, Treacher Collins, Goldenhar, Downův, Angelmanův, Rettův
- hluchoslepota – charakteristika, klasifikace, příčiny, způsoby a zásady komunikace

SPHV 23 – SENIOR Z POHLEDU SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY

- vymezení základních pojmů
- demence – projevy, klasifikace
- primárně degenerativní demence – Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba
- ischemicko vaskulární demence
- sekundární demence
- senilní demence

SPHV 24 – HUMANITÁRNÍ POMOC

- humanitární pomoc – charakteristika, důvody, formy, typy, příklady
- uprchlík – charakteristika, typy
- mezinárodní organizace humanitární pomoci
- české organizace humanitární pomoci
- nadace působící v ČR
- sbírky provozované na území ČR

SPHV 25 – KOMUNITY V ČR

- komunity – charakteristika, znaky, typy
- romská komunita – historie a charakteristika, kultura, integrace, rodina, těhotenství, porod, námluvy, svatba, úmrtí, postavení otce, matky, nejstaršího syna, seniorů, romské problémy, kriminalita
- vietnamská komunita – historie a charakteristika, aktivity, banánové děti
- národnostní menšiny na území ČR